ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಉಚಿತವಾದುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರ.

———

Villages electrified in the State

*Q.—123. Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) the number of villages so far electrified in the State during the previous three plan periods ;

(*b*) the number of villages proposed to be electrified during the IV Five Year Plan period ;

(*c*) whether it is true that spare parts and poles are not sufficiently available to meet the requirements of the situation ;

(*d*) if so, the steps taken to make the supply self-sufficiency ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) Villages electrified : 2,576.

(*b*) Villages proposed to be electrified : 3,000.

(*c*) Yes.

(*d*) Necessary steps have been taken by the M.S.E.B. to increase the supply considerably.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to the 3,000 villages proposed to be electrified during the Fourth Plan period, may I know whether there is any phasing and if so, what it is and the cost of electrification of these 3,000 villages ?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have prepared a programme for every district. Last year, while initiating discussion on the Budget of the Electricity Board, I have read the speech and there I have given how many villages in each district we are going to electrify. For taking up rural electrification, we take into consideration the factors like the backwardness of the area, nearness of transmission lines, etc. We are insisting that if we take up this programme, there should be 7.5 per cent return in the maidan area and 5 per cent return in malnad area.

Sri H. C. LINGA REDDY.—In spite of abundant supply of power in the State, may I know why only 3,000 villages are selected for electrification and at this rate, how long will it take to electrify all the villages in the State ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Out of 26,000 villages we have been able to electrify so far 6,152 villages. It is not that we do not have power supply to electrify all the villages. On the other hand, we can say that it is possible to elrctrify all the villages during the plan period. But the difficulty is for rural electrification we have to spend large amounts. That we do not have. Because of the financial limitations, we have limited only to 3,000 villages.

Sri G. DUGGAPPA.—As late as 25th of this month, the Executive Engineer, M.S.E.B, Chitradurga, said that they have no adequate spare parts such as poles, etc. What is the position today ?

Sri VEERENDRA PATIL.—The latest position with regard to each district, it is not possible for me to give because I do not have that information now. Previously there was some difficulty but we are trying to overcome those difficulties. So far as poles are concerned, we are manufacturing poles and we are getting supplies from the private parties, from Forest Department and from Railways also. Similarly, the position of conductors has improved and the position of transformers also has very much improved.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is it not a fact that it was once proposed that during the course of the Third Plan itself, all the villages in the State should be electrified ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not think so.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Has the hon'ble Minister seen that there was a proposal that as in Madras all the villages in the State should be electrified during the Third Plan itself ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Even in Madras, so far as my knowledge goes, they have not been able to electrify all the villages. I do not think there was any proposal because financial limitation is there. We have to spend huge amounts on rural electrification and it is beyond our capacity to electrify all the villages in one plan period.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In Madras, more than 95 per cent of the villages have been electrified during the course of the Third Plan period itself, during the regime of Sri Kamraj Nadar as Chief Minister.

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not have figures before me ; but I am told more than 70 per cent of the villages have been electrified.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Even according to the hon'ble Minister's own admission, how many years will it take to reach that 70 per cent stage in Mysore ?

Sri VEERENDRA PATIL.—That is why I said if I have sufficient finances it is possible for me to electrify all the villages in the State during the plan period itself. But the difficulty is, for rural electrification, we require very huge amounts and we do not have that. For rural electrification, on an average, it comes from 1 to 1½ lakhs to electrify one village and the return from rural electrification is very little. On the other hand, we are incurring losses on this programme.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Even admitting all the "ifs", if wishes were horses beggars could have ridden on them. Let us go on "ifs". If we take a realistic view, is it not incumbent on the Government to utilise all the power we have instead of selling power just as we sell cattle ?

Sri VEERENDRA PATIL.—That is true. I fully appreciate the views expressed by the hon'ble member. But we must have finances. If the people are prepared to come forward and give advance loans to the State Electricity Board, we will repay that loan and with interest also and electrify these villages and give preference to them. If such an atmosphere is created in the State, I think it is possible to electrify more villages than the we have already envisaged to electrify.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Has it come to the notice of the Hon'ble Minister that during the early part the industrialists were given all facilities ; they were even given power at the rate of 2 paise per unit and that privilege is denied to the villagers and now you want it to be done on a commercial basis ?

Sri VEERENDRA PATIL.—If I may take the House into my confidence, from whatever power we are supplying to the industrialists and from the tariff we are levying on the industrialists, the Board is not incurring a loss ; on the other hand, the Board is getting some revenue. And from whatever power we are supplying to the I. P. sets or to rural electrification, the Board is incurring a loss but that loss is being made good by readjustment in the traiff.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—What is the total number of villages in the State that have been electrified and what percentage does it form of the total number of villages ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Out of 26,000 and odd villages, 6,152 have been electrified up to the end of February 1967.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿಗಾದರೂ ಈ ಸಾಲನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—What are the means of ascertaining the needs of particular areas for eletricfication and what are the priorities fixed ?

Sri VEERENDRA PATIL.—All the villagers want their villages to be electrified. We have a limted programme to electrify 5,000 villages and giving service to one lakh I. P. sets. We had to curtail it because we could not find enough resources for that programme. As and when we find funds, it will be possible to take up this programme and extend electrification programme to more villages.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—In view of the importance of this issue, have Government made any honest efforts to explore the possibilities of finding funds for this purpose ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Beyond the funds allocated in the Plan, I do not know what are the possibilities of additional funds. Just now I said that if the beneficiaries, village panchayats and institutions are prepared to come forward and if they are prepared to advance loans to the Electricity Board, we will give preference to such villages and if that scheme materialises, it will be possible to electrify more villages.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—My question has not been correctly answered. He has only repeated what was repeated to some other hon'ble member. My question is, in view of the importance of this subject, have you made any extra exploration to find out how exactly this scheme which is of utmost importance has to be financed. Have you made any honest efforts to explore the possibilities? I want an answer in categorical terms whether you have made honest efforts.

Sri VEERENDRA PATIL.—Whatever that may be, whether it is honest or otherwise, we have made all possible efforts.

Mr. SPEAKER.—But not dishonest. The Report gives all these particulars. It is placed on the Table of the House.

Sri VEERENDRA PATIL.—That contains everything. We have made honest efforts. Out of Rs. 400 crores and odd of the plan provision, we are going to spend nearly Rs. 100 crores on electricity itself. Our resources are limited. That is the difficulty.

Sri M. RAMAPPA.—Is it a fact that this non-availability of materials is due to want of funds?

Sri VEERENDRA PATIL.—There was a period when even when funds were available, materials were not available. Now the position has improved.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ಗೋವ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದಿರಿ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನಂತರ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಜನರೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಜನರೇಟ್ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪವರ್ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಲೈನ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಪೋಲ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಕಂಡಕ್ಟರ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು, ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪವರ್ ದೊರೆತರೂ ಕೂಡ, ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮದರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು? ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ನಮಗೆ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ 1956ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಕೂಡ ಹಳ್ಳೀ ಮೈನೂರಿನ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್

ಇರಲಿಲ್ಲ, ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್, ಡೀಸಲ್ ಪವರ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಂಡಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೈಸ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೂ ಇಂಥಿಂಥಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾ ಟೀರ್.—ಹೋದ ಸಲ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಲ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಂದಾಗ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೆರೆ.—ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ, ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—Is it not a fact that Bhadravathi Iron and Steel Works is not co-operating with the Electricity Department in supplying steel to them for their manufacturing units as a result of which many manufacturing units have stopped work ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I want notice.

Sri B. P. KADAM.—Is it not a fact that the electric communication lines and the electric power supply given to a large number of villages just prior to the General Elections as a vote catching device, suffered a breakdown even before the counting of the election results started ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not accept that suggestion.

ಶ್ರೀ. ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಲೈನುಗಳನ್ನು ಎಳೆದಿದ್ದು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸರಬರಾಯಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಫಂಡ್ಸ್ ಬಹಳ ಷಾರ್ಟ್ ಅಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇನಾದರೂ ಆ ಟಾಟಾ, ಬಿರ್ಲಾರಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂಥಾ ಸ್ಕೀಂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಆ ಮನಸ್ಸೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಆಡಳಿತ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೇನೋ!

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಲ್. ಬೆಲ್ಲದ.—ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೂ, ಹರಿಹರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಓವರ್ ಲೋಡಾಗಿ ಇಂಟರಪ್‌ಷನ್ ಆಗುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member is absent. On account of the importance of the Question, I put the Question No. 151

———